

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 3 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

IV. évfolyam.

Csongrád, 1906. augusztus 19.

34. szám.

Haladjunk.

Egyidőben ugyancsak támadták a helybeli 48-as párt vezetőit, hogy elfoglalva hatalmi pozíciójukat, megelégszenek a nem várt sikerrel, de hogy azt megerősítve és maradandó emléküvé tegyék, arról nem hallatszott semmi sem.

Már körülbelül két esztendeje annak, hogy a városunk életében vezetőszerep a 48-as párt kezébe került, de e hó negyedikéig a nagy nyilvánosság semmiféle oly mozgalomról tudomással nem bírt, hogy a 48-as párt programja értelmében és a helyi viszonyokból kifolyólag a zászlójára irt korrallal való haladást fenn lobogtatta volna.

Persze ezt a hosszu hallgatást a laikusok egyrészt tespedésnek, másrészt a párt önön zsirjában való lassú megfulladás tünetei kifolyománnyának vették.

Amint látszik, mégsem vált be hiedelmük, mert az e hó 4-én tartott községi közgyűlés programjának két pontja, mint a helybeli 48-as népkör önálló indítványa, az ellenkezőjéről tanúskodik.

Voltak és lesznek minden egyes pártban oly alakulások, amelyek az üdvös eszméknek útjába akadályokat gördítenek.

Amint látszik, e hó 4-dikével elérkezett az a pillanat, amelytől számítól joggal várhatjuk a helybeli 48-as párttól az üdvös eszmék egész sorozatát.

Eddig ha a párt küzdött is bajokkal, most nem állja útját semmi sem, s megvalósíthatja helyi programját annál is

inkább, mert ma már nemcsak lent, hanem fent is egy nóta járja.

Azt hisszük, habár nem is a feltétlen szükségességét, de az üdvösségét senki sem vitathatja el a kötelező ártézi vezetékeknek és az általános aszfaltozásnak.

Mindkettő kulturális tekintetből nagy horderejű vívmány és csiráját képezi egy oly jövőnek, amelyre annak idején majd méltán büszke lehet városunk.

Az egész dologban csak egy a sajnálatos, hogy hamarabb készen lesz az aszfalt járda, mint a közvilágítás helyes megoldása. Ez ügyben érthetetlen is az egyesek eljárása és ténykedése, amikor azt sokkal praktikusabban meglehetne valószínűsíteni a szentesi ajánlatnál.

A folytonos huza-vona azt a hiedelmet kelti bennünk, hogy a községi közgyűlés tagjai talán egy nézetet vallanak a régi jó budaiakkal, akik annak idején a Pestről áthozandó légszuszvilágításnál azt a határozatot hozták, hogy „a rendes ember már kilenc órákor lefekszik, akik még azután is kint járnak az utcán, jobb ha nem látják őket és így az egésznek értelme nem lévén, arra nincs szükség”.

Azonban a mi képviselőinkről higgyük a legjobbakat, megfogják ők találni a célhoz vezető utat, mert meg kell hogy találják. Szóval amint az előzményekből látszik, annyira fogunk haladni, hogy talán egy kissé majd meg is árt a tulajdonságos élvezete a jóknak.

Egy dolog tűnik fel különösnek, hogy ha már mindenki azon van, hogy városunk nivója felemeltesse arra a pontra, amit el kell hogy érjen, mindeztideig nem mondta ki a közgyűlés azt, — a szépiészeti tekinteteknek is eleget téve — hogy a Szentháromság-tér és a Szivák-tér templom felőli oldalán, csakis emeletes házat enged építeni.

Első pillanatra ez kivihetetlennek látszik, ha azonban mélyebben gondolkozunk felette, be fogjuk látni, hogy bizony már régebben kellett volna azt elhatározni.

Hogy ezt kimondja a községi közgyűlés, ahhoz joga van és ha határozattá emeli, nemcsak óriási lépéssel viszi előre a város fejlődését, hanem sok tekintetben az egyeseknek is hasznot hoz.

Mert bárki egy mellékutcában épít földszintes házat, az ötven-száz évig is el lehet ott anélkül, hogy azt renoválni kellene. Még viszont a fent említett részen az e hetekben épített házak sem fogják megállni helyüket 15—20 év múlva.

Másrészt a háztulajdonosoknak is észszerű emeletes házat építeni e részen, a következő okokból.

Elsősorban a hely alapos kihasználása végett, másodsorban tekintve a lakásvizonyokat, kifizetné magát úgyannyira, hogy ha az kamatos pénzből építődne is, rövid időn ingyenben maradna.

Mai nap is mennyi panaszt hallunk a lakásvizonyokra vonatkozólag azoktól a

Kiállítás, Milánó.

II.

Utírányunk megválasztására nagy befolyással volt a milánói részleges világkiállítás, melyet elmulasztani semmiesetre sem akartunk.

Egy ilyen kiállítást valóban nem lehet másnak nevezni, mint egy békés vérmelküli háborúnak, yersengésnek, amelyben a győztes bizonyára jobban megérdemli a babérkoszorút, mint a nyomort keltő veres háború győztes hadvezére.

Igaza volt a tudós de Neuchateau franciának, amikor azt mondta, hogy csak a kiállítás mutatja meg, vajjon ipari tevékenységünk, melyik ágát kell javítani, melyik hanyatlott legjobban, melyiknek van leginkább szüksége a sürgős segílyre és mi legyen az a segítség. Szavai hatása alatt nyílt meg Franciaországban az első iparkiállítás 1789. szeptember hó 18-án.

Nálunk az első kiállítást a magyar országos iparegyesület akkori alelnöke, Kossuth Lajos kezdeményezésére 1842. augusztus 25-én nyitották meg, a mai vigadóban. „A hazai ipar előmozdítására szükséges mindenek előtt a jelen állapot ismerete” — e mondásra volt alapítva az első magyar kiállítás.

Nagyobb szerű kiállítás volt az 1885-diki országos kiállítás, melynek nagy hatása volt első sorban az iparfejlesztésre és külföldre, főként

pedig az ország nagyközönségére, melynek fölkelte bizodalját a magyar ipar iránt; az 1896-ki országos ezredéves kiállítás, melyet a törvényhozás rendelt el, hogy ezredéves fennállásunk alkalmával, egyrészt a nemzet múltját (történelmi csoport), másrészt a mai szellemi és anyagi erejét (jelenkori csoport) bemutassa a hazai és külföldi közönség előtt. S amiként tudjuk szépen sikerült, s e kiállítás hatása alatt az ország későbbi anyagi fejlődése és haladása körül sokszorosan érvényesült, s termi gyümölcseit ma is.

A milánói világkiállításon a magyar osztály nagy dicsőséget szerzett iparművészetünknek a külföld előtt, s mondhatom, alig pótolható veszteség érte hazánkat, hogy úgyszólván az egész iparművészeti csoportunk a lángok martaléka lett. Elpusztult a kiállított Zsolnai féle majolika művek, ékszerek, csipkék, háziipari műtárgyak, az ipariskolák rajzkiállítása, a kultúrminiszteri palota miniszteri szobájának bútora s egyéb sok-sok iparművészeti remek.

Az egész kiállítás egymástól mintegy 2 km.-re fekvő két területen épült s egy faoszlopsoron nyugvó, 6 m. magas villanyoskocsi közlekedés köti össze egymással. A kiállításon természetesen első sorban a magyar kiállítás érdekelt bennünket, amely 3 csoportban van elhelyezve. Az első csoport a belső kiállítási, s már említett

és sajnos, megsemmisült iparművészeti csoport, a második a külső területen elhelyezett Rimamurányi vasgyár kiállítási csoportja, kis Feszty Árpád körképéhez hasonló elrendezésű és a társaság gyártelepét feltűnő képpel, a harmadik szintén a külső területen, főként a magyar államvasutak gépkiallítása és a posta és táviró eszközök csoportja, e két utóbbi külső területen elhelyezett csoport, természetesen a tűztől semmitsem szenvedett.

Minden hazabeszélés nélkül mondhatom, hogy az általunk kiállított összes iparművészeti és ipari alkotmányok, úgy szokatlan tömegével, mint szépségével, egyike volt az egész kiállítás legsikerültebb csoportjának. S hogy önálló, minden ízében magyar, (tehát nem osztrák-magyar), azt legjobban dokumentálta a minden magyar kiállítási teremben legkitűnőbb helyen elhelyezett, hatalmas angyaloktól tartott magyar korona, címerrel, a mi piros-fehér-zöld zászlónkkal körülszörözve.

Milánó Olaszország legnagyobb északi városa 450000 lakossal, nagy ipar és kereskedelemmel, számos magas közművelődési intézettel.

Kevés és perere beosztott időnként főként a templomok, múzeumok és nevezetes műemlékek tanulmányozásában merítettük ki.

Legnevezetesebb épülete a forgalom közepontján a Dom-téren épített hatalmas székes-

Szeplős arcot, naptól lesütött vagy persenésekkel tele arcot és kezet hófehérré és üdévé varázsol már 1 tégely

Kamilla-krém. Ára 1 korona.

Kapható: Balkányi Lajos gyógyszerárában Csongrádon (Szivák-tér.)

hivatalnokoktól, akiknek nincs házuk. Pénzükre sem kapnak megfelelő lakást, de mi lesz akkor, ha a Duna-Tisza csatorna létesül és Csongrádnál ömlik a Tiszába.

Mindezeket eltekintve követni kell e tekintetben városunknak a többi városok példáit.

Hogy pedig ez eszme életrevaló-e, eldöntheti mindenki, ha kimegy a Szentháromság-tér közepére és végig néz a fent nevezett házson.

Látni fog ott minden izlésnélküli nyomott fedelű falusi házakat, amik idővel elfognak ugyan onnan tűnni, mert a tulajdonosaik is be fogják látni, hogy a saját anyagi előnyeik szempontjából is modern épületeket kell hogy azok helyébe építsenek.

Azonban a fenti eszme határozattá emelése mindamellett szükséges azzal a módosítással, hogy a nevezett házsonban levő házakat újonnan földszintessé építeni sem szabad, mi által azok emeletessé építése már a viszonyoknál fogva is sietetni fog.

Ha már lesz általános vízvezetékünk, aszfaltunk és villanyvilágításunk, úgy azokhoz méltó lesz ez eszme keresztül vitele is.

Szóval haladjunk, ha már egyszer benne vagyunk a haladás árjában.

Duna-Tisza csatorna.

(A Tisza mellékfolyóinak hajózhatása.)

A Marosnak Szeged-aradi szakasza, melyet a csatorna elkészülte idejére hajózhatónak vetünk fel, kisebb hajók részére már ez idő szerint járható. A Szeged-aradi szakasznak oly mérvű szabályozása, hogy az középvíznél hajóink részére járható legyen, már jelenleg folyamatban van és aránylag csekély költségbe, 1 millió koronába fog kerülni, sőt tervezve van ezen szabályozásnak Konopig való kifejlesztése, mely szintén csekély (800,000 korona) költséggel keresztülvihető.

Tekintettel erre és inkább kevesebbet szá-

egyház, melyet 1386-ban góth stílusban kezdtek építeni, hossza 148 m., szélessége 88 m., a főtorony magassága 174 m. Homlokzata román, melyet I. Napoleon korában Pellegrinó dei Tibaldi tervei szerint fejeztek be, az egész épületen azonban az idők folyamán alatt számtalan építőművész dolgozott. Külső homlokzatán mintegy 2000 márvány szobor áll, melyet még mindig évről-évre szaporítanak. Számtalan kisebb-nagyobb tornyokkal van ellátva a homlokfalon, mindannyi művészi munka. Teteje lépcsőzetes márványlemezekből áll, ólommal és aszfalttal kőntve, úgy hogy az összes tetőkön sétálni lehet.

Kedves jelenet volt ugyanitt, amint egy magyar leánya halva az ismerős hangokat, megszólított bennünket, panaszkodott, hogy már két éve nem hallott magyar szót s látszott rajta mennyire örül, hogy magyarul beszélhet.

Régibb templom a San Lorenzo, mellette van az antik Porticus, 16 korinthusi oszloppal.

Egyéb építményei közül nevezetesebbek: a Brera egykor jezsuita kollégium volt, most muzeum, benne látható az antik művek gipsz-utánzatai, régiségtár, gyönyörű képtár, Rafael, továbbá lombardi és velencei mesterek képeivel, könyvtár 250000 kötettel és pénzügyi művel, udvarán I. Napoleon szobrával, (Canora) mely a császárt mint római imperátor ábrázolja; a Galéria Vittoria Emanuele, gyönyörű kereszt alakban épített fedett arúcsarnok, nem más mint két egymást keresztező széles utcának a befedése a keresztezésnél 50 m. magas kupolával, Mangoni építési tervei szerint 8 millió líráért építettek 1865-67-ben; a királyi, valamint az érseki palota, az előbbi híres freskókkal, az

mitva, a Marost, a csatorna megnyitása idejére Aradig képzeltük hajózhatónak.

Ezek szerint a Tisza vízrendszerének azon víziútjai, melyek a csatorna megnyitása idejére, tehát a legközelebbi jövőben mindenesetre hajózhatók és melyek az alább közelebről meghatározott szűkebb forgalmi területet alkotják: a Tisza folyó Titeltől Polgárig 502 km. a Körös folyó Csongrádtól Taresáig 100 km. a Maros folyó Szegedről Aradig 120 km. Összesen: 722 km. hosszú szakaszai, melyek összesen 8 millió korona költséggel teljesen hajózhatóvá lesznek tehetők.

Ami a Tiszát és mellékfolyóinak felső szakaszait illeti, melyek hajózhatóvá tétele csak a távolabb jövőben remélhető s melyeket ennél fogva a csatorna forgalmára tekintettel csak későbbi időpontra lehet figyelembe venni, azokat azon felvételek és tervezések alapján állapítottuk meg, melyek erre nézve a földmívelésügyi m. kir. minisztériumban fenállott csatornázási osztályban készültek.

Ezen folyószakaszok: a Tisza Tiszaújfalig, a Szamos Szatmárig, az Ung Ungvárig, a Labor Nagymihályig, a Latorca Munkácsig, a Bodrog egész hosszában, a Sajó Bánrévig, a Berettyó Berettyóújfalig, a Sebeskörös Nagyváradig, a Feketekörös Belényesig, a Fehérkörös Borosjenőig és végre a Maros Piskiig.

Ezen folyószakaszok az alább részletesen meghatározott tágabb körű forgalmi területet adják, összesen 1400 km. hosszúak. Ezek hajózhatóvá tétele összesen közelítőleg 53 millió koronába kerülne.

Maga a Maros Aradtól Piskiig 12 millió koronába kerülne.

A szűkebb és tágabb körű forgalmi területet meghatározó folyamrendszer tehát, közvetlen a csatorna megnyitása utáni időben: a Tisza 502 km., mellékfolyók 220, a későbbi jövőben: Tisza 320 km., mellékfolyók 1080 km., összesen pedig: Tisza 820 km., mellékfolyók 1300 km. Összesen tehát 2100 km. új víziutat nyernénk.

Vasúti és vízi szállítási díjtételek. Hogy a hajózás fenn tudta magát tartani, az a szállítás oleóságán kívül annak is tulajdonítható, hogy a tömegtermények, de főleg a mezőgazdasági szemestermények hajón való szállítása annyi előnyt nyújt, hogy kötött határidejű ügyletek és egyes speciális árúk kivételével, a gazda és kereskedő kivált ott, ahol módjában van, inkább kedveli a vizen való szállítást.

Ezen előnyök közül első sorban említendő az, hogy a gabonaműveket a hajóban (a la rinfusa) ömlesztett állapotban lehet szállítani, míg az a vasúton e célra szolgáló kocsik hiányában nagyon nehéz. Az ömlesztett és zsá-

utóbbi Peregrinótól szép oszloparkádokkal, szobrokkal, korinthusi oszlopokkal körített udvarával; az igazságügyi palota és a legjelentékenyebb színháza Piermarini által 1778-ban épített Teatro alla Scala, mely a nápolyi San Carló színház után Olaszország legnagyobb színháza, 3600 nezőt fogad be.

Muzeumai közül különösen nevezetes a már említett Brera épületben elhelyezetteken kívül az állandó műkiállítás, a Museo Civico zoológiai, paleontológiai és etnográfiai gyűjteményekkel, a híres Ambroziana könyvtár Borromeo kardinális alapította (1609) 150000 könyvvel, 15000 eredeti kéziratral (Homer codex, atlanticus codex stb.) bronz- és képgyűjteménnyel, a Poldi Pezzoli gyűjteményét tartalmazó muzeum, melyet a város a fenti gyűjtőtől kapott ajándékba, régi ötvös művek, fegyverek, bronz és egyéb művészeti tárgyak, végül Museo Artistico zászlókkal, érmekkel, régi és újabb mesterek rajzaival és faragványával.

A Vecchia Piazza d' Aomin, vagyis a belső kiállítás területén áll egy diadalkapu, az Arcó del Sempione, melynek építését még I. Napoleon kezdte meg és Ferenc császár fejezte be (1838.)

Meg kell még említenem Milanó temetőjét, újabbik része az újkori temetők példaképe; úgy hogy vetekszik a világ legszebb temetőjével, a génuai temetővel, ugyanitt láttuk az első Crematoriumot.

Milanó rohamos fejlődése, kedvező fekvése és az a tény, hogy felső Olaszország iparának, kereskedelmének központja, fejlozosit arra a jóslatra, hogy Olaszország jövődj fővárosa lesz.

Kádár Jenő.

kolt gabona közötti árkülömbőség a zsákolás folytán felmegy gyakran tonnánként 40 fillére is.

Lényegesen könnyebb és gyorsabb hajónak modern gabonarakatárainknál és malmoknál elváltóról való kirakodása. Míg a hajózásban súlyszavatosság lehetséges, a vasút súlyszavatosságot egyáltalán nem nyújt.

A hajóban a különböző gabonaművek kelően összekeverhetők, hosszú út alatt szellőzethetők, lapátolhatók. A vasúti zsákolat árút rakárba kell vinni és ott keverni, ami a vasúti árút lényegesen drágítja.

Mindezen előnyök különösen gabonaszállításnál, ellensúlyozzák a vasúti szállítás előnyeit és ezekből folyólag a gabonakereskedelem, ahol csak lehetséges, még egyenlő szállítási ár esetén is inkább a víziutat használja, mint a vasútat. Csak ott, ahol határidőhöz kötött szállítástól van szó, vagy ahol az útkülömbözet nagysága miatt az időkülömbőség igen nagy, megy át a vasútra.

Ez az oka a Tiszavidék forgalmi adataiból kitűnő és az alábbi fejezetekben részletesen kifejtett azon körülmények, hogy ott, ahol a termelőnek a rendelkezési irányban vasút és víziút egyenlő körülménynek között rendelkezésére áll, a gabonaművek szállítása feltétlenül a víziutat keresi, főleg ott, ahol nagy tömegek elszállításáról van szó.

Ehhez hasonló, bár nem ily mérvű előnyök vannak egyéb tömegárúk szállításánál, így a nagyméretű fáknak szállítására drága és egyekben nehezen kihasználható vasúti hosszfa-kocsikat kell beszerezni, tüzfánál a hajó sokkal jobban használható ki, úgyszintén kónél és kavicsnál.

Lényegesebb feltétel a szállítási idő rövidsége, főleg pedig annak biztos betartása egyes speciálisabb gabonaműveknél, így az árpánál és kereskedelmi árúknál (lisztnél.) E tekintetben is azért, hogy a szállítási idő lényegesen meg rövidül és a folyókon kis víz idején szállítási bizonytalanságok állhatnának be, a csatornán át való szállítási bizonytalanságok állhatnának be, a csatornán át való szállítás a jövőre nézve e tekintetben is Budapestig lényegesen előnyösebb helyzetet fog teremteni.

A Duna-Tisza csatorna létesítésének célja útrövidülés és ennek folyamán szállítási díjmegtakarítás.

E rendelkezéseit a csatorna a mai viszonyokhoz képest a Tisza és mellékfolyóinak különböző pontjaira nézve különböző mérvben érvényesíti és így annak díjmérséklő hatása is különböző leendő.

Mielőtt azonban a tényleges megtakarításokat számszerűen kimutatnók, melyek az új víziút által elérhetőek lesznek, az alább előadottaknál fogva indokoltnak látszik előbb ezen megtakarítások elemeit és ezen megtakarításokat a már tényleges díjtételektől függetlenül elméleti alapon vizsgálni.

Független összehasonlítási alapul kínálkozik a tényleges és virtuális távolságok és az elméleti átlagköltségek viszonya, mert bármily irányban fejlődnek a tarifarendszer, mindég e két tényezőből fog kiindulni.

HIREK.

— **A király születés napja.** Tegnap, f. hó 18-án, töltötte be Felséges királyunk a születésének 76-ik évét. Városunkban is a szokásos ünnepek között folyt le e nap, s a róm. kath. templomban tartott hálaadó Istentiszteleten a jelenlevők ioháskodtak a jó Istenhez, hogy tartsa meg erőben egészségben királyunkat nemzetének még számtalan évekig, hogy hű magyar népet az önállóság és boldogság révébe vezetve nevét a magyar történelem egyik lapjára arany betűvel írhasa.

— **Hegyi Antal itthon marad.** Bizonyára sokakat örömmel tölthet el az a hír, hogy Hegyi Antal ha önkaratból nem is, de a körülmények kényszerű hatása következtében kénytelen itthon maradni. Ugyanis az Egyesült Álamok bevándorlási törvénye értelmében büntetett előéletű egyének a partra szállás és letelepülés tilos.

— **Ellenőrzési szemlék nem lesznek.** A honvédelmi miniszter körrendeletet bocsátott valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság-

hoz az ez évi ellenőrzési szemlék és időszaki jelentkezések tárgyában és további sürgős intézkedés végett értesíti a törvényhatóságokat, hogy a közös hadsereg nem tényleges állományú legénységének ellenőrzési szemléi a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, a honvédség nem tényleges állományú legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfelkelés időszaki jelentkezései pedig a jelen rendelet alapján, a folyó évben nem tartandók meg. A tisztí jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendőek.

— **Községi takarékpénztár.** Szentesen a városi képviselő testület már egy éve elhatározta, hogy egy községi takarékpénztár felállítására végett lépéseket tesz. A javaslat elkészítése végett egy bizottság alakított. Több várost és községet, ahol ilyen takarékpénztár már fennáll, megkeresett a bizottság, s jelenleg annyi anyag áll a rendelkezésére, hogy azok alapján rövid időn fel lesz állítva a városi takarékpénztár. Itt jegyezzük meg, hogy Budapesten is elhatározták egy városi takarékpénztár felállítását, de hogy mindezt ideig át nem lett az adva a közforgalomnak, egyedül a polgármester választás hátráltatta. Mindenütt ahol csak komolyan gondolkoznak a város avagy község lakosságának anyagi jólétéről, ott felismerve a helyzetet, a városi vagy községi takarékpénztár felállításával mozdítják azt elő. Pedig sehol oly könnyen fel nem állíthatnának ilyen takarékpénztárt, mint Csongrádon, ahol megvan hozzá minden, csak a jóakarát hiányzik.

— **Halálozás.** Fűr Pál csanyteleki állami tanító, folyó hó 17-én d. u. 5 órakor, élete 50-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz Csanyteleken.

— **Boldogasszonyi bálak.** Már régebb idő óta hagyományos tudat a környéken, hogy a csongrádi búcsú alkalmával este a különböző bálakban jól lehet mulatni. Most sem csaldótt senki sem, mert annyi helyen volt bál, hogy gond volna elsorolni. A nevezetesebbek között első helyen állt a 48-as népkör és az önkéntes tűzoltók által rendezett délutáni hangversennyel egybekötött bál. Mondhatjuk a két nevezett testület mindent elkövetett, hogy a megjelenő közönségnek a legmesszebbmenő szórakozást nyújtsa. Elhozatta a szegedi 5. honvédszalag-vezred teljes zenekarát, amely a délutáni hangversenyen is közreműködött egy holgy zenekarral. Este pedig a szebbnél-szebb turdarábokat játszotta talp alá, még viszont a ropogós csárdásokat Pista első zenekara húzta teljes odaadással. Volt tűzijáték és sok egyéb látványos. Azonban leszámítva az erkölcsi hasznot, az anyagiakból az tűnt ki, hogy a csongrádi publikumnak nem érdemes ily nagyszabású dolgot csinálni, mert nem emelkednek a helyzet magaslatára és csak a jó Isten tudja, mi okból nem pártolja. — Sikertelenebbnek mondható az ifjúság által rendezett polgári körű búcsú-bál. Nem voltak túlsokan, mert hiszen nem is számíthattak több közönségre. Azonban annál nagyobb volt a jókedv, amit a szentesi első cigány banda csak folyton szított, s mondhatjuk, a megjelentek egy szép nap emlékével távoztak e kedves mulatságból. — A Magyar Király szálloda kerthelyiségében pedig a csongrádi építőmunkások szakegyesülete rendezett bálát. Ez a bál is elég s kerültnek mondható, amennyiben vidékről is sokan jelentek meg.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan- és nevelő intézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi

iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal és négy osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos *nevelő internátusba* felvétetnek. — Értéstitést küld Róser János igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

— **Elszámolás** a 48-as népkör és az önkéntes tűzoltók által rendezett bálról. Felülfizettek: Faragó Antal 20 koronát, dr. Szarka Mihály 22 koronát, Szarka István 10 koronát, Porubszky József 3 korona 50 fillért, Söhly Gyula 1 korona 60 fillért, Kátai Miklós, Gyánti István 1—1 koronát, Belicai Tamásné 80 fillért, Kókai Sándor és egy ismeretlen 60—60 fillért, Salgó Lajos 40 fillért. A 20 koronás arannyal terhelt kiflit Szabados József vásárolta meg, melyért tekintve a jótékonycél 21 koronát fizetett. Így a belépti díjjakkal együtt az összes bevétel 613 korona 66 fillér. Ezzel szemben az eddig tudott kiadás 710 korona 10 fillér.

— **Mi lesz a villanyvilágítással?** Hiába való erőlködés volt a villanyvilágítást pályázat nélkül létesíteni a szentesi teleppel: a dolog megfellekelt és ügylátszik, hogy egészen meddő vállalkozás volt a kérdést erőszakkal elterelni szabályszerű rendes úttjáról. A közönségen áll tehát hogy sürgessék a nyílt pályázatot. Így remélhetőleg lesz pályázó is, lesz haszna is belőle a városnak, a közönség pedig hozzá jut a közvilágításhoz, amelyre közrendészeti szempontból a felettes hatóságnak rá kellene szorítani az előjáróságot. De a dologgal sietni kellene ám, mert ha pályázni akarunk a Tisza-Duna csatorna torkolatára: akkor ne mondassák, hogy — hiszen egy elmaradt falu Csongrád, amelynek még közvilágítása sincs.

— **Kácsa idill.** Soha ideálisabb helyet a kácsák nem találhatnának, mint az úgynevezett sárkányfarkon. Fel is használják az ottani lakosok az alkalmat és nincs ház, ahol ne tartanának egy nagycsomó kácsát. Ugyanis a két ártézi kút levezető csatornájának vizét feltartják és az által a vizet összegyűjtve a képzelhető legjobb kácsa fürdőt rendezik be. Felhívjuk az előjáróság figyelmét, hogy ezt az állapotot a városban ne tőrjék meg, mert először a feltartóztatott víz megromolva, a környék lakosságának az egészségét alá ássa, másodsorban pedig az utca végén levő keskeny kocsis hidakon a nagy víztől ijedős lovakkal életveszélyes az átjárás. Különben az egész városban itt volna már a rendszeres csatornázás ideje.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az építőmunkások szakegyesülete által rendezett búcsú-bálon felülfizettek: Ujszászi János (Félegyháza) 3 korona 80 fillért, Katona György (Szeged) 1 koronát, dr. Boér Antal, Makány Gáspár, Lantos János (Félegyháza), Terjek János (Félegyháza) 80—80 fillért, Bódi Mihály 60 fillért, Palásti István, Palásti János 30—30 fillért, kiknek ezúton mond köszönetet a vigalmi bizottság.

— **Méltó kitüntetés.** A Balkányi-féle Kamilla-crème (Törvényileg védve) a „Londoni Nagy Kiállításon”, amennyiben szeplő, májfoltok, pattanások, az arc és kezek bőrhíbai és tisztátalanságai ellen a leghatásosabbnak bizonyult, aranyéremmel és díszoklevellel lett kitüntetve. Egy tegely Kamilla crème ára, használati utasítással együtt, 1 korona. Egy darab Kamilla szappan ára 50 fillér. Egy doboz Kamilla hölgypor, fehér, rózsás és (barnáknak) crème színben, ára 1 korona. Kapható: **Balkányi Lajos** „Megváltó” gyógyszer-tárban Csongrádon, (Szivák-tér), ahol postai megrendelések is, titoktartás mellett, a legpontosabban eszközöltenek.

— **Olcsó utazás Budapestre.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága most is nagy-

mérvű menetdíjkezdményben részesíti azokat, akik Szent István napjára a fővárosba akarnak utazni. A menettéri jegyek a fővárosba és onnan vissza öt napig érvényesek.

— **Gőzhajó állomás Mindszent.** Évekkel ezelőtt már volt hajóállomás a csongrádmegyei Mindszent községben, de akkor a gőzhajó társaság elvitte onnét a kikötőállomást. Mint most Mindszentről írják, a hajóállomást ismét vissza fogják helyezni, s nemsokára újra lehet gőzhajón utazni Mindszentre.

— **Vadkivitel Magyarországból.** Egy cseh nagy vadkiviteli üzlet lépéseket tett, hogy Magyarországból legalább tízezer darab előnyulat vihessen ki, az előnyulat darabjéért 4—7 koronát fizet, ügyes szakembert és alkalmas fogóhálókat maga a cég küld. Ugyanez a cég legalább húszezer darab lőtt nyulat keres Magyarországon.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Naponta

friss szedésű mézédesszőlőt különként is árúsítok.

1 kiló 15 kr.

Hasznos Adolf és Társa

kenyér- és lisztkereskedés

Rosenberg Ede üzlete mellett.

20 fillér

egy csomag finom minőségű levélpapír.

24 fillér

egy csomag finomabb csontlevélpapír.

30 fillér

egy csomag legfinomabb vízjegyes csontlevélpapír duplaszínű borítékkal. ==

Egy csomag 10 levélpapírt és 10 borítékot tartalmaz.

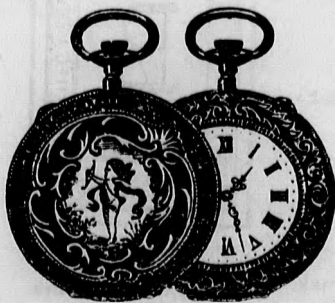
Dobozokban a legfinomabb és legszebb

levélpapírok

nagy választékban olcsó árért kaphatók

Bozó és Justin

könyv-, papír-, író- és rajzszerek-kereskedésében Csongrád Szentháromság-tér.

SZÖLLŐSY BALÁZS

Kossuth-tér.

CSONGRÁDON

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a legdivatosabb és remek kivitelű ékszerekben, továbbá mindennemű fali- és zsebórákban.

Ékszer- és órajavítások mindenkor a legjutányosabb árban, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Elvállalja beszélőgépek pontos javítását. — Régi aranyat és ezüstöt vesz és becsereél.

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Kossuth-tér.

Minden töle vett árúért és általa eszközölt javításért 5 évi jótállást vállal. ==

Eladó ház.

Pozsár József építésznek Uri-utca 20. sz. alatt lévő háza kedvező árért eladó. Bővebb felvilágosítást a tulajdonos nyújt.

Hirdetmény.

Az 1906. évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adólapjára 1906. évi augusztus hó 13-ik napjától augusztus hó 21-ik napjáig a számszaki hivatalban közszemlére tétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok, kik azon adóval a múlt évben is megrova voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adóval megrova nem voltak, adótorozásuknak az adókönyveikben történt bejegyzésüket számított 15 nap alatt felszólamlásukat az előjárásához benyújthatják. Az elkészve beadott felszólamlások figyelembe vételét nem fogják.

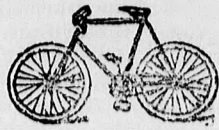
Csongrád, 1906. augusztus 10.

Kovács, jegyző.

Nőorvosi rendelő intézet Szentesen

(Kossuth-tér. Református templom mellett.)

Ertesítettek a t. csongrádi és vidékebeli női betegeknek, hogy a gyógykezelés tartamára való itt tartózkodásra is gondoskodás történik ezen-
tul olesó (heti 1—2 frt) magánlakásokról. A bejáró betegek részére a csongrád-szentesi omnibusz közlekedés igen kényelmes, mert itt áll meg az intézet előtt pár lépésnyire. — Dr. Molnár Albert, k. i. k. egészségtanár, volt bpesti női klinikai orvos Tauffer prof. osztályán stb.

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier
és
The Champion

kerékpárokat dupla harang csapággal 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhöz, külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, eszékéket stb. óriási forgalmunk következtében

30% árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű **Singer varrógépek** szigorúan szabott eredeti gyári áron 75 koronától feljebb havi 8—10 koronás részletre. (Használt gépeket becserelítünk).

Láng Jakab és Fia kerékpár és varrógép nagykereskedők.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb és legrégebb kerékpár-raktára.

Budapest, József-körút 41. szám.

Fiók-üzlet: Baross-u. 4. és

Budán II., Zsigmond-u. 9.

Disz árjegyzékünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olesón csináljuk.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szécskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalinok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

CSONGRÁDI tájképes lapok,

25 remek felvétel, színes vagy fekete kivitelben.

Kapható:

BOZÓ ÉS JUSTIN üzletében.

Hirdetéseket

a világ összes újságjait és naptárjait részére a legolcsóbban és legjobban ellát

Eduard Braun hirdetési irodája

WIEN

I. Rotenturmstrasse 9.
Újság és naptárjegyzék hirdetői részére ingyen és bérmentve.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Félégyházi-út 4. szám alatt (Mernyó István házában) volt

férfiszabó-üzletemet

megnagyobbítva, augusztus hó 1-től a Kossuth-téren lévő Csongrádvárosi takarékpénztár épületébe helyeztem át.

Öltönyöket a legújabb facon szerint készítek, s a legutolsó divat szerinti szövetekkel mindenkor szolgálók.

Főtörökvésem lesz — mint eddig — ezután is, hogy nagyrabcsúlt megrendelőimet a legpontosabban kiszolgáljam.

Kitünő tisztelettel

Oláh Gergely
férfiszabó.

Eladó ház.

Mészáros Ferencnek Molnár-utca 18-ik szám alatti háza szabadkézből eladó. A telek egy fél holdból áll, amely termő szőlővel és gyümölcscsél van beültetve. A kedvező fizetési feltételek megtudhatók a tulajdonosnál.

Minden utánzás és utánnyomás tilos.

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjegyvel. Törv. védve.

Pégi jó hírnévű, felülmulhatatlan emésztési zavaroknál, gyomorbetegségeknél, hűtés, mellbetegség, influenza stb. Ára 12 üveg vagy 6 dupla üveg, vagy 1 gr. különleges üveg patentdugóval ellátva 5 K franco.

Thierry Centifolium-kenőcs
elismert paratlan bármily régi sebek, gyuladás, sérülés és mindenféle jagamatok ellen. Egy tégely ára bérmentve 3 K 60 f, pénz előre küldés vagy utánvét mellett

THIERRY A.
gyógyszertárban
Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Számos kitüntetés és halálra kívántra bérmentve küldetik. Kapható: Török J. és Dr. Egger J. és L. Budapest, Vértes L. Lugos és a nagyobb gyógyszer-tárakban és drogueriákban.

Kitüntette az 1906. évi londoni nagy kiállításon aranyéremmel és díszoklevéllel.

Szeplős arc és szeplős kezek ellen; barna nyak, májfoltok és pörsenések ellen; bőrpelédés és pattanások ellen; zsíros és izzadt arc ellen; az arc és a kezek bármilyen bőrhibái és tisztátalanságai ellen **leghatásosabb**

a Balkányi-féle

KAMILLA-KRÉM.

Egy tégely ára 1 korona.

Zsirtalan és teljesen ártalmatlan.

Számos elismerő levél bizonyítja rögfön szépítő, bámulatos hatását.

Az egyedüli archenőcs, mely szappan és poudert használata nélkül is biztos hatású.

Kapható: **BALKÁNYI LAJOS** a „Mégváltó”-hoz címzett gyógyszer-tárban

CSONGRÁDON (Szivák-tér).

hol postai megrendelések is naponként, titoktartás mellett eszközöltetnek.

Csak akkor valódi, ha az itt látható törvényes védjegyvel van ellátva.